

PUNCT

No. 11

REVISTĂ DE ARTĂ CONSTRUCTIVISTĂ

DIRECTOR: SCARLAT CALLIMACHI

31 IANUARIE 1925

Oval

lui Stephan Roll

Strâns saltimbanc fiecare genunchi un clavir
Plop trecut ca absint prin calendar
Ținutul are un singur ochi lângă trotuar
Ca jurnale vitrinele s'au deschis în cartier

Tire-bouchon gândul instalat aerian
Vocale prin trup ca prepelețe înaintând
Pupila ca o panoplie alunecând
Cerule pântec de capră maximum un an
Pneumatic orașul cu cicatrice în surâs
Cât de brusc cerul osificat în săltar
Tapetat peisaj ultimul amurg în dicționar
Prin coardele veacului glasul tău sacâs

Stelele scârțâie ca ușile la interval
Și vireaza foileton acest concert urban
În coaste inima ca un tren subteran
Pomii îți dăruie cărți poștale automnal.

Marie Voronca

YOST

Prin lume soneriile planetelor.
Arcurile înserării atrofiază nervi optici.
Noaptea vine cu elastic lângă afișajul Mosse

Avion estetic, cerul înflorit cu lăzi brașovenesti.
Atelierle Dunării rup voci în pergament
secolul svârle monezi de eter

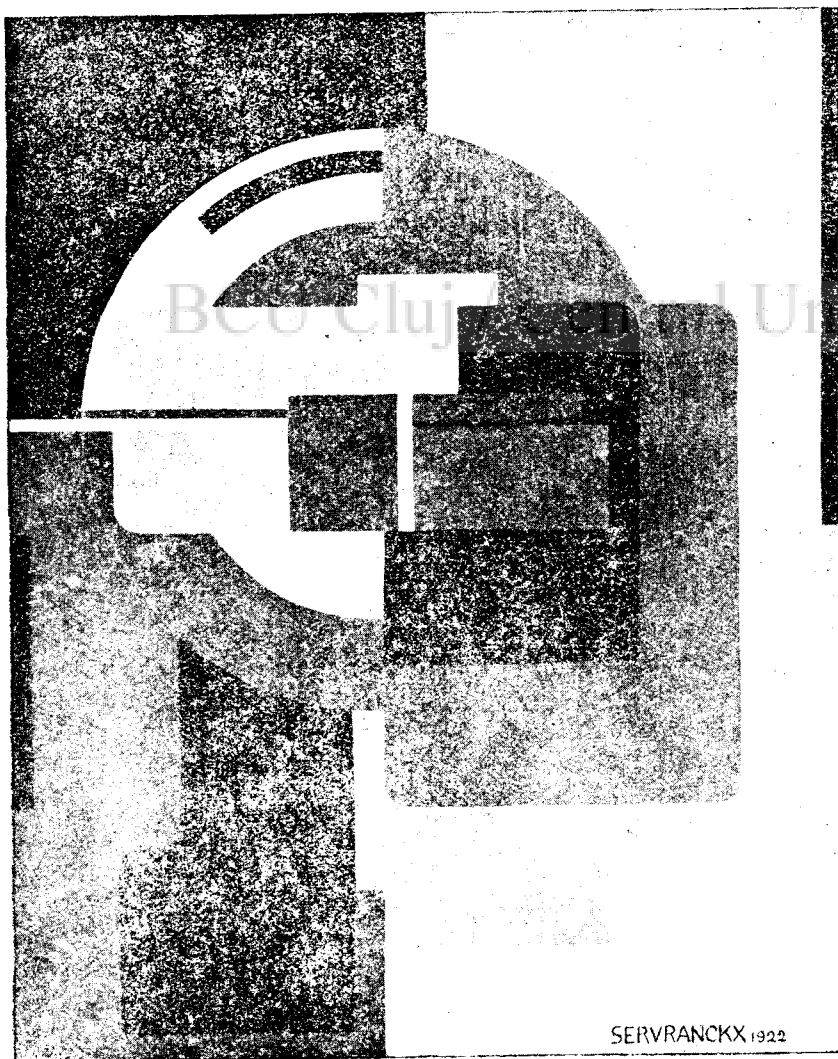
Sgomot în spirale prin frânghii
Fruete citadine s'au copt: becuri
Stelele au răsărit scolastic.

Prin memoria serii tramvai și cointreau
Toamna elocventă cu plopii subțioara
orice dialog dizolva pastile de eucalipt

Pe asfalt audiție autografe de claxon
În inimă linie aeronautică București-Paris
Vibrații hermafrodite dancing luna medy în Germany

Orașul pipăie creerii cartierelor
Pian evanghelic câmpul manevreaza extensoare.

Stephan Roll

SERVRANCKX 1922

Compoziție: Victor Servranckx (Belgia)

PSIHANALIZĂ
MĂ DOR
OCHII ORBULUI DE PESTE DRUM.

I. Vinea

LE FOU

Cântă:

Durerea
e floarea bolnavă
a nervilor mei.

Durerea albă, care
Respiră parfumul stelelor triste.

Durerea albă, care
surâle fecioarei
invinse de privirea
necunoscutului ironic.

Durerea albă, care
șoptește
copilului bolnav,
cuvinte uitate.

Durerea
e floarea bolnavă
a nervilor mei.

Durerea albastră
cu funerari-i strigăt,
cu gesturile ei
banale
și comice...

Durerea
e floarea bolnavă
a nervilor mei.

Durerea neagră,
ascensă în negrul nopții,
în negrul furtunii,
în mauzoleul negru al
etericului sens
al morții.

Durerea neagră, care e
îndrăgostită de
privirea nebună a
femeii spânzurate.

Durerea
e floarea bolnavă
a nervilor mei.

Cântă...
Cântă...

PARIS 1910

Scarlat Calimachi

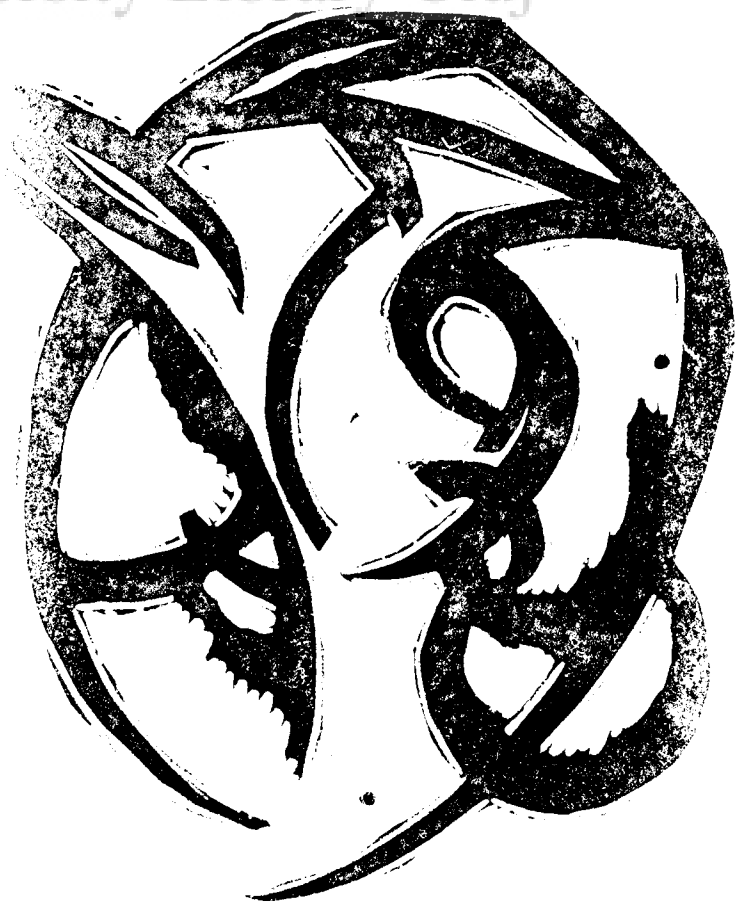
Suggestions

Par quelle admirable lucidité, qui semble à première analyse caprice, notre monde, fait d'aisance et de confort, de vitesse, manifeste t-il avec une intensité toujours accrue, l'esprit laborieux et magique de recherche? C'est à la conscience de cette passion que l'on doit demander la compréhension de tout effort moderniste.

Notons, d'ailleurs, que les découvertes des ingénieurs ont multiplié, pour des passants qui réfléchiraient, un sentiment aigu de l'inconnu. Grâce à la T. S. F., le plus bruyant concert traverse la ville en silence, sans appui visible, mais impatient de se livrer cent ou mille fois. Exemple improvisé. Chaque instant urbain est mystère maîtrisé. Est-il sage en une telle ambiance d'exiger de la plastique relation aimable d'anecdotes? Le grand rêve orgueilleux de l'époque: machines, foules, rythmes et lignes complexes et divers, assigne à tous les arts une mission hautement innovatrice.

Victor Servranckx a beaucoup fréquenté l'usine et le bureau. Peintre et sculpteur, il a essayé de capter le secret de formes et de couleurs dont la vie industrielle extrait son exaltation. De grossir jusqu'au monumental de petits éléments il ambitionne, sans jamais sacrifier l'exactitude minutieuse à l'élan. Tel, patient, praticien éprouvé, il porte en sa robuste fièvre une foi tourmentée, que traduit un hymne sobre de beaux tons et de libres géométries, mais cependant révélateur de valeurs absolues.

Pierre Bourgeois

Linocut: Matiss Teucht

T. S. F.

Dialogue entre le bourgeois mort et l'apôtre
de la vie nouvelle.

L'apôtre : Avez-vous des nouvelles d'outre tombe ?

Le mort : Non.

Da ich gehört habe, dass die Vereinigung zu einer Richtungsgruppe für abstrakte Kunst geworden ist, muss ich ihnen meinen Austritt erklären.

L'apôtre : (ouvrant la porte, invite le cadavre à partir.)

Le mort : (cabré) Ich bin für's Vaterland gestorben, ich darf wissen, was ihr vom Volke wollt. (Il sort de sa poche le numéro d'immatriculation) Ihr glaubt, dass heute nur die abstrakte, gegenstandlose Kunst, Kunst ist.

L'apôtre : Voyons, le Kitsch est partout possible, mais si vous voulez apprendre quelque chose écoutez : seulement avec l'abstraction l'art s'est affranchi de l'esclavage sentimental. Employer l'abstraction en art, c'est vouloir et posséder l'absolu en art. Cette découverte est pareille à un éclair puissant et nerveux dans une nuit noire. A compter depuis cette heure nous aurons une nouvelle ère de civilisation.

Le mort : Und die reine, hohe . . . . Kunst ?

L'apôtre : C'en est fait de cela. L'abstraction tuera cette vermine, comme le S O₂ H₂ tue les puces. L'abstraction nous pousse dans la vie. Nous voulons être reconnu comme facteur nécessaire pour lever le niveau spirituel du peuple. Pour que le métier revienne à l'artisan.

Le mort : Ich bekenne, dass ich nichts schöpfen kann. Als Schöpfer betrachte ich GOTT allein. Ich bin zu dumm.

L'apôtre : Monsieur le mort, ayez l'obligeance de ne pas trop parler de vous même. L'Avenir va vous persuader que les aéros seront les plus utilisés moyens de communications que l'art abstrait fleurira les rues, les villes, les monuments et les maisons du peuple. Pour créer à nouveau l'intelligence du peuple pour l'art affranchi, nous allons plonger l'avillissant commerce d'art dans les gazes les plus asphixianis. Les expositions voyageront en ballon de ville en ville et auront seulement des buts idéels. Eggeling, L'Edison du nouvel art parcourera avec son cinéma (la nouvelle musique du plan) tous les coins du mapamonde.

Le mort : Ballon, Cinéma ? Est ce de l'art industriel que vous causez.

L'apôtre : L'art appartiendra de nouveau à tous et le contact entre artiste et peuple ne sera plus jamais infecté par quelque discours d'un critique d'art, mais sera toujours rendu vivant par les belles proportions, les villes peintes et l'esprit social avec lequel l'artiste bâtera.

Le mort : Aber bitte, hier werden Sie doch politisch ! . . .

L'apôtre : Et la plus grande joie de l'art créera l-anonymat, le point de départ pour une tradition nouvelle. Nous aurons dans la société de demain le pouvoir de résoudre nous même les problèmes d'art. Nous créons un support vivant au métier et surtout nous allons rendre à l'ouvrier pensant, pour combattre l-exploitation immorale des machines, la joie de son travail.

Le mort : Es tut mir leid, dass ich Sie eigentlich nicht verstehe.

Jan. 1918.

Marcel Iancu

Alfabet formal de MARCEL IANCU

Cotadi și Dragomir

Cotadi este scurt și pântecos, cu musculatura prominentă, cu picioarele îndoite de două ori în afară și odată înăuntru și veșnic neras. Părul negru ca pana corbului e plin de mătreață și încărcat cu sclăpitori și scumpi piepteni de baga.

Cotadi nu are mai niciodată pozițiunea verticală, din cauza unei îmbrăcăminte de șită ce-i formează un fel de cuitasă și care deși-l jenează teribil, o poartă însă cu o desăvârșită abnegație direct pe piele și sub cămașa țărănească cu ciucuri, de care nu se desparte niciodată. O particularitate a lui Cotadi este că, fără să vrea devine de două ori mai lat și cu totul străveziu, dar aceasta numai de două ori pe an și anume când soarele ajunge la solstițiu.

Cea mai mare plăcere a lui Cotadi (în afară de aceia de a-și lipi cu gumă-arabică, diferiți nasturi și insecte moarte pe pielea fină și catifelată a gușei sale) — mai este și aceia că, din dosul dughenei unde șade, să caute să atragă cu șiretenie pe câte un client al său în discuții, la început cât se poate de plăcute și din ce în ce mai animate, până ce reușește, înțind tonul, să facă să fie cel puțin odată contrazis — pentru a răspunde interlocutorului său prin mai multe lovituri puternice ce le dă în dușumea cu muchea unui capac de cutie de pian pe care îl are înșurubat la spate, deasupra fesselor și pe care îl pune todeauna în mișcare în asemenea ocazii, punând în nedumerire pe clienții săi și bângâind în sperieți pe cei mai slabi de înger.

Acest capac mai servă lui Cotadi și ca perete pe care se urinează mai ales iarna, când e frig afară și nu poate eși din prăvălie, deși trebuie să-i fie destul de dezagreabil aceasta, capacul fiind atașat la spate iar nu în față. De asemenea el servă la nevoie de urinar și pentru ceilalți clienți mai vechi ai magazinului și pentru întimii casei deși, încă dela început, Cotadi, cu ocazia instalării mecanismului, nu era dispus să facă nici o concesie, probă că pusese pe un zugrav de firme să i scrie pe acel capac: «Murdăria oprită».

Despre origina și rudențiile lui Cotadi nu se știe aproape nimic precis — se crede că face parte dintr-o familie nobilă al cărui ultim descendent nu a rămas decât o mătușă a lui bătrână, care șade la mahala și care zilnic îi trimete scrisori pline cu epigrame spirituale compuse în dialectul macedonian, precum și pachetele mici cu țărâte, sperând prin aceasta să-l abrutizeze și să-l facă să renunțe de bună voie la partea de moștenire ce i s'ar cuveni după moartea ei. Toate acestea ea i-le trimete printr'un băiat foarte deștept, cu urechile nichelate și cu pantalonii vârgați, numit Tudose.

Cotadi, care este însă un om care judecă, știe să rabde toate acele curiozități ale bătrânei și se consolează de toate mizeriile vieții cu sincera prietenie ce-i-o arată Dragomir, vechi camarad de școală și tot deodată cel mai bun prieten.

Dragomir este foarte lung, cârn, cu ochi rotunzi și foarte mobil; având gâtul subțire de culoarea cafelei cu lapte și fasonat ca la strung, și purtând două smocuri fine de păr, lustruite și negru ca pana corbului, care-i atârână ca un decimetru pe ceafa-i rotunjită și lăsând să se scurgă din ele la vârfuri câte două picături limpezi de undelemn franțuzesc.

Dragomir are o inimă foarte bună. Când vede pe iubitul său Cotadi că, cu toate pocniturile ce le dă în dușumea cu muchea capacului de cutie de pian, nu a putut reuși încă să pună în nedumerire pe naivul care a

avut imprudența să-l contrazică, atunci Dragomir, bănuind cât de delicioasă trebuie să fie senzația artistică și rafinată ce o urmărește prietenul său, îi sare în ajutor și spre a da învins pe clientul său atât de tare de înger, își lungește gâtul cu un supliment de mucava, de un metru și 20 c. m., pe care se sue grațios edera și alte plante agățătoare și care are în partea de sus un aparat care arată cele patru puncte cardinale,

Pentru toate aceste importante servicii, precum și pentru acele că ține contabilitatea prăvăliei, că dă în fiecare zi grăunțe la păsări și că-l reprezintă pe Cotadi ca procurator mai în toate procesele ce le are, Dragomir este răsplătit cu vârf și îndesat, putând însă să ia ori și când masa de seară la Cotadi și care se compune din picioarușe de caracatiță și pâine; pe lângă aceasta se mai adaugă în fiecare Duminică și sărbători bisericești câte un lighean mare plin cu scorușe în care de multe ori se ascunde câte un bobinaș de armiciu pentru dres cio-ropii, — ceiace face lui Dragomir o surpriză din cele mai plăcute. În plus Dragomir mai are dreptul că, de câte ori va fi timp de ploaie să poată împreună, cu întreaga sa familie, petrece noaptea în jumătatea din stânga unei firide situată în zidul de la poarta locuinței lui Cotadi, cealaltă jumătate fiind rezervată pentru vardiștul de zi.

De multă vreme nu se mai aude vorbindu se nimic de cei doi mari eroi. Ultima veste ce se mai știe despre dâșii este că Cotadi, om puternic știind pe ce amic prețios și excepțional a pus mâna, spre a putea acapara pentru totdeauna sursa eternă a bogățiilor din capul lui Dragomir a lăsat prin testament ca să fie îngropat în aceeași groapă cu acesta, în speranța că din câte două picături de undelemn franțuzesc, de cea mai fină calitate ce se scurg la fiecare secundă din smocurile de păr ale acestuia, vor răsări cu timpul livezi întregi de măslini deasupra, livezi cari împreună cu terenul devenind de drept proprietatea familiei sale, aceasta va avea astfel la îndemână destul undelemn gratuit spre a întreține candela după obiceiul creștinesc.

Urmuz

A apărut: **Conservator et Co.**
de N. Davidescu

CONTIMPORANUL

75 N. P.

DER STURM H. Walden Berlin

MERZ Kurt Schwitters Hanovra

BLOK Varșovia

MA L. Kassak Viena

Zenit Mitzitsch, Belgrad

Surrealisme Ivan Goll Paris

Revista PUNCT Redactor Stephan Roll

STR. BĂRĂȚIEI No. 37 — București